

01 Van milieu-ethiek naar natuurfilosofie. Pleidooi voor een vergroening van de filosofie

Spreker: prof. dr. Koo van der Wal (Rotterdam)

Het besef van onze verstoorde relatie tot de natuur begint nu wel in steeds bredere kring door te dringen. In de filosofie is de reflectie daarop lang een zaak van (alleen) de ethiek geweest. Maar ook hier bleek die benadering te smal: ethiek blijft zonder samenhang met de andere filosofische disciplines (ontologie/werkelijkheidsleer en kennistheorie) tamelijk tandeloos. Zo verwijdde de milieu-ethiek zich tot natuurfilosofie. Daarbij bleek die natuur, in tegenstelling tot een lang gehuldigde opvatting, geen geheel van dode dingen die zich onbeperkt naar menselijke wensen schikken, een dynamische, rijk geschakeerde en zelfs creatieve, zichzelf organiserende werkelijkheid die niet naar believen exploiteerbaar is, kortom een symfonisch geheel. Zij nodigt de mens uit om zijn plaats te midden van zijn medeschepselen in het orkest van de natuur weer in te nemen en zo van een exploitant tot een participant in het natuurgebeuren te worden. De voordrachten zijn gewijd aan een expositie van dat nieuwe natuurbeeld en de consequenties daarvan voor de mens-natuur-relatie. Vanuit dat nieuwe natuurconcept valt tevens, zeer interessant, nieuw licht op allerlei filosofische kwesties zoals die van de relatie van ziel en lichaam en die van de wilsvrijheid.

Literatuur:

Wil. Derkse, *Mooi werk. Schoonheid als motivatie en maatstaf in de natuurwetenschappen*. Nijmegen University Press, Nijmegen 1998.

Hans Jonas, *Das Prinzip Leben. Ansätze zu einer philosophischen Biologie*. Suhrkamp, Frankfurt a.M. 1997.

Ilya Prigogine & Isabelle Stengers, *Orde uit chaos. De nieuwe dialoog van de mens en de natuur*. Bert Bakker, Amsterdam 1990⁴.

Koo van der Wal, *De symfonie van de natuur. Tableau van een kleurrijke en creatieve werkelijkheid*. Gompel & Svacina, Out-Turnhout/Den Bosch 2020.

Koo van der Wal (1934), studeerde wijsbegeerte, godsdienstwetenschap en Duitse taal- en letterkunde te Amsterdam (VU en UvA) en Göttingen. Promotie in de wijsbegeerte op een proefschrift *Wereldbeschouwelijk denken als filosofisch probleem* (1968).

Wetenschappelijk medewerker en sinds 1972 hoogleraar wijsbegeerte aan de Universiteit van Amsterdam en sinds 1978 aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. De laatste jaren van zijn actieve academische loopbaan (1995-2000) bezetter van een bijzondere leerstoel milieufilosofie.

Publicaties op het gebied van de ethiek, de rechts- en politieke filosofie, de cultuurfilosofie, de geschiedenis van de wijsbegeerte en de milieufilosofie.

Naast zijn academische loopbaan o.m. voorzitter van de Nederlandse afdeling van Amnesty International en voorzitter van de Stichting voor vluchteling-studenten UAF.

Aantal avonden	2
Plaats	Fontys Sporthogeschool, Th. Fliednerstraat 2, 5644 HZ Eindhoven
Tijd	19.30- 21.30 uur
Datum	5 en 12 januari 2021
Thema	01
Kosten	€ 15,00